

HOTARAREA CURȚII (Ședință plenară)
18 noiembrie 2003*

Budějovický Budvar, národní podnik
împotriva
Rudolf Ammersin GmbH

Cauza C-216/01

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Handelsgericht Wien)

„Protejarea indicațiilor geografice și a denumirilor de origine – Convenție bilaterală între un stat membru și o țară terță privind protejarea indicațiilor de proveniență geografică din această țară terță – Articolele 28 și 30 din Tratatul CE – Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 – Articolul 307 din Tratatul CE – Succesiunea statelor în domeniul tratatelor”

În cauza C-216/01,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 234 din Tratatul CE de către Handelsgericht Wien (Austria), de pronunțare, în litigiul pendinte în fața acestei instanțe, între

Budějovický Budvar, národní podnik

și

Rudolf Ammersin GmbH,

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 28, 30 și 307 din Tratatul CE, precum și a Regulamentului (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO L 208, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 535/97 al Consiliului din 17 martie 1997 (JO L 83, p. 3),

CURTEA,

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii P. Jann, C. W. A. Timmermans (raportor), C. Gulmann și J. N. Cunha Rodrigues, președinți de cameră, domnii D. A. O. Edward, A. La Pergola, J.-P. Puissechet, R. Schintgen, doamna N. Colneric și domnul S. von Bahr, judecători,

avocat general: domnul A. Tizzano,
grefier: domnul H. von Holstein, grefier adjunct,

după examinarea observațiilor scrise prezentate:

- pentru Budějovický Budvar, národní podnik, de către S. Kommar, Rechtsanwalt,
- pentru Rudolf Ammersin GmbH, de către C. Hauer, Rechtsanwalt,
- pentru guvernul austriac, de către doamna C. Pesendorfer, în calitate de agent,

---

*Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul german, de către domnii W.-D. Plessing și A. Dittrich, în calitate de agenți,
- pentru guvernul francez, de către domnul G. de Bergues și doamna L. Bernheim, în calitate de agenți,
- pentru Comisia Comunităților Europene, de către doamna A.-M. Rouchaud, în calitate de agent, asistată de către B. Wägenbaur, Rechtsanwalt,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale Budějovický Budvar, národní podnik, reprezentată de către S. Kommar, ale Rudolf Ammersin GmbH, reprezentată de către C. Hauer, D. Ohlgart și B. Goebel, Rechtsanwälte, și ale Comisiei, reprezentată de doamna A.-M. Rouchaud, asistată de B. Wägenbaur, în ședința din 19 noiembrie 2002,

după ascultarea concluziilor avocatului general, în ședința din 22 mai 2003,

pronunță prezenta

Hotărâre

1. Prin ordonanța din 26 februarie 2001, primită la Curte la 25 mai 2001, Handelsgericht Wien a adresat, în temeiul articolului 234 din Tratatul CE, patru întrebări preliminare privind interpretarea articolelor 28, 30 și 307 din Tratatul CE, precum și a Regulamentului (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare (JO L 208, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 535/97 al Consiliului din 17 martie 1997 (JO L 83, p. 3, denumit în continuare „Regulamentul nr. 2081/92”).
2. Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între Budějovický Budvar, národní podnik (denumită în continuare „Budvar”), o berărie cu sediul în Ěeske Budejovice (Republica Cehă) și Rudolf Ammersin GmbH (denumită în continuare „Ammersin”), o societate cu sediul în Viena (Austria) care operează o afacere de distribuire de băuturi, cu privire la cererea Budvar de a se interzice societății Ammersin să comercializeze sub marca American Bud berea produsă de berăria Anheuser-Busch Inc. (denumită în continuare „Anheuser-Busch”), cu sediul în Saint Louis (Statele Unite), pe motiv că, în temeiul tratatelor bilaterale încheiate între Republica Cehă și Republica Austria, utilizarea denumirii „Bud” în acest stat membru este rezervată berii produse în Republica Cehă.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

3. Articolul 34 alineatul (1) din Convenția de la Viena privind succesiunea statelor în domeniul tratatelor din 23 august 1978, dispune:

„Atunci când una sau mai multe părți dintr-un stat se separă de acesta pentru a forma unul sau mai multe state, indiferent dacă statul predecesor continuă sau nu să existe:

- a) orice tratat în vigoare, la data succesiunii statelor, pentru tot teritoriul statului predecesor rămâne în vigoare față de fiecare stat succesori astfel format;

b) orice tratat în vigoare, la data succesiunii statelor, numai pentru partea din teritoriul statului predecesor care a devenit un stat succesor rămâne în vigoare doar față de acest stat succesor.”

Dreptul comunitar

4. În temeiul articolului 307 alineatele (1) și (2) din Tratatul CE:

„Dispozițiile prezentului tratat nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care rezultă din convențiile încheiate până la 1 ianuarie 1958 sau, pentru statele aderente, înainte de data aderării acestora, între unul sau mai multe state membre, pe de o parte și unul sau mai multe state terțe, pe de altă parte.

În măsura în care aceste convenții nu sunt compatibile cu prezentul tratat, statul sau statele membre în cauză recurg la toate mijloacele corespunzătoare pentru a elimina incompatibilitățile constatate. La nevoie, statele membre își acordă reciproc sprijin în vederea atingerii acestui scop și adoptă, după caz, o poziție comună.”

5. Al șaptelea considerent din Regulamentul nr. 2081/92 stabilește „că practicile naționale de punere în aplicare a denumirilor de origine și a indicațiilor geografice sunt, în prezent, disparate; întrucât este necesar să se aibă în vedere o abordare comunitară a acestui domeniu; întrucât, de fapt, un cadru de norme comunitare privind un regim de protecție va permite indicațiilor geografice și denumirilor de origine să se dezvolte, întrucât, prin intermediul unei abordări mai uniforme, acest cadru va asigura o concurență loială între producătorii produselor care poartă aceste indicații și va spori credibilitatea acestor produse în ochii consumatorilor”.

6. Articolul 1 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 2081/92 prevede:

„1. Prezentul regulament stabilește normele de protecție a denumirilor de origine și a indicațiilor geografice ale produselor agricole destinate consumului uman, prevăzute în Anexa II a Tratatului CE și ale produselor alimentare prevăzute în Anexa I la prezentul regulament, precum și ale produselor agricole enumerate în Anexa II la prezentul regulament.

[...]

2. Prezentul regulament se aplică fără a aduce atingere altor dispoziții comunitare specifice.”

7. Anexa I la regulamentul menționat anterior, intitulată „Produsele alimentare prevăzute la articolul 1 alineatul (1)”, menționează „Bere” la prima liniuță.

8. În temeiul articolului 2 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 2081/92:

„1. Protecția comunitară a denumirilor de origine și a indicațiilor geografice ale produselor agricole și alimentare se obține în conformitate cu prezentul regulament.

2. În sensul prezentului regulament, se înțelege prin:

a) «denumire de origine»: numele unei regiuni, al unui loc specific sau, în cazuri excepționale, al unei țări, utilizat pentru denumirea unui produs agricol sau alimentar:

– originar din această regiune, loc specific sau țară

și

– a cărui calitate sau caracteristici sunt, în mod esențial sau exclusiv, datorate unui anumit mediu geografic cu factorii săi naturali și umani inerenți și a cărui producție, prelucrare și preparare au loc în aria geografică delimitată;

b) «indicație geografică»: numele unei regiuni, al unui loc specific sau, în cazuri excepționale, al unei țări, utilizat pentru denumirea unui produs agricol sau alimentar:

– originar din această regiune, loc specific sau țară

și

– care posedă o calitate specifică, reputație sau alte caracteristici ce pot fi atribuite zonei geografice respective și a cărui producție și/sau prelucrare și/sau preparare au loc în zona geografică delimitată.”

9. Articolele 5 – 7 din Regulamentul nr. 2081/92 stabilesc procedura de înregistrare a indicațiilor geografice și a denumirilor de origine prevăzute la articolul 2 din acest regulament, denumită „procedură normală”. În conformitate cu articolul 5 alineatul (4) din același regulament, cererea de înregistrare trebuie să fie adresată statului membru în care este situată aria geografică în cauză. În conformitate cu articolul 5 alineatul (5) primul paragraf din regulamentul menționat anterior, acesta din urmă verifică dacă cererea este justificată și o înaintează Comisiei Comunităților Europene.

10. Datorită faptului că instrumentarea unei cereri de înregistrare de către Comisie necesită o anumită perioadă de timp și că, în așteptarea unei decizii privind înregistrarea unei denumiri, este necesar să se admită acordarea de către statul membru a unei protecții naționale tranzitorii, Regulamentul nr. 535/97 a introdus următorul text după articolul 5 alineatul (5) primul paragraf din Regulamentul nr. 2081/92:

„Statul membru în cauză poate să acorde numai temporar protecție națională, în sensul prezentului regulament, denumirii transmise în maniera specificată și, după caz, o perioadă de adaptare, începând de la data transmiterii; [...]

Protecția temporară la nivel național încetează la data la care se ia o decizie privind înregistrarea, în temeiul prezentului regulament. [...]

Consecințele unei astfel de protecții naționale, în cazul în care denumirea nu este înregistrată în sensul prezentului regulament, reprezintă exclusiv responsabilitatea statului membru în cauză.

Măsurile adoptate de statele membre în temeiul celui de-al doilea paragraf produc efecte numai la nivel național și nu trebuie să afecteze comerțul intra-comunitar.”

11. În temeiul articolului 12 din Regulamentul nr. 2081/92:

„1. Fără a aduce atingere acordurilor internaționale, prezentul regulament se aplică produselor agricole sau alimentare provenite dintr-o țară terță dacă:

- țara terță este în măsură să ofere garanții identice sau echivalente celor menționate la articolul 4,
- țara terță în cauză dispune de un regim de control echivalent celui prevăzut la articolul 10,
- țara terță în cauză este pregătită să acorde o protecție echivalentă celei existente în Comunitate produselor agricole sau alimentare corespondente provenite din Comunitate.

2. În cazul în care o denumire protejată dintr-o țară terță este identică cu o denumire protejată comunitară, înregistrarea se acordă ținându-se cont de uzanțele locale și tradiționale, precum și de riscurile reale de confuzie.

Utilizarea unor astfel de denumiri este autorizată numai dacă țara de origine a produsului este indicată în mod clar și vizibil pe etichetă.”

12. Articolul 17 din Regulamentul nr. 2081/92 stabilește o procedură de înregistrare, aplicabilă la înregistrarea denumirilor care existau deja la data intrării în vigoare a acestui regulament, denumită „procedură simplificată”. Această dispoziție prevede, în special, faptul că statele membre comunică Comisiei, în termen de șase luni de la data intrării în vigoare a Regulamentului nr. 2081/92, denumirile pe care acestea doresc să le înregistreze în temeiul acestei proceduri.
13. Pentru a ține seama, în special, de faptul că prima propunere de înregistrare a indicațiilor geografice și a denumirilor de origine, pe care Comisia trebuia să o elaboreze în temeiul articolului 17 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2081/92, a fost prezentată Consiliului Uniunii Europene abia în martie 1996, atunci când deja cea mai mare parte din perioada tranzitorie de cinci ani prevăzută la articolul 13 alineatul (2) din același regulament se scursese, Regulamentul nr. 535/97, intrat în vigoare la 28 martie 1997, a înlocuit acest ultim alineat cu următorul text:

„Prin derogare de la alineatul (1) literele (a) și (b), statele membre pot menține sistemele naționale care permit utilizarea denumirilor înregistrate în temeiul articolului 17, pentru o perioadă de cel mult cinci ani de la data publicării înregistrării, cu condiția ca:

- produsele să fi fost comercializate legal, folosind numele respective timp de cel puțin cinci ani înainte de data publicării prezentului regulament,
- întreprinderile să fi comercializat legal produsele în cauză, folosind denumirile respective în mod continuu, în perioada prevăzută la prima liniuță,
- eticheta să indice în mod clar originea reală a produsului.

Cu toate acestea, această derogare nu poate să conducă la o comercializare liberă a produselor pe teritoriul unui stat membru, pentru care aceste denumiri au fost interzise.”

Dreptul național

14. La 11 iunie 1976, Republica Austria și Republica Socialistă Cehoslovacia au încheiat un tratat privind protejarea indicațiilor de proveniență, a denumirilor de origine și a altor denumiri care indică proveniența produselor agricole și industriale (denumit în continuare „convenția bilaterală”).

15. După aprobarea și ratificarea acesteia, convenția bilaterală a fost publicată în *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* din 19 februarie 1981 (BGBl. 1981/75). În conformitate cu articolul 16 alineatul (2), convenția bilaterală a intrat în vigoare la 26 februarie 1981, pentru o perioadă nedeterminată.

16. Articolul 1 din convenția bilaterală prevede:

„Fiecare dintre statele contractante se angajează să adopte toate măsurile necesare pentru a proteja în mod eficace, împotriva concurenței neloiale în comerț, indicațiile de proveniență, denumirile de origine și alte denumiri care indică proveniența produselor agricole și industriale, care aparțin categoriilor avute în vedere la articolul 5 și care sunt precizate în acordul prevăzut la articolul 6, precum și numele și ilustrațiile menționate la articolele 3, 4 și 8 alineatul (2).”

17. În temeiul articolului 2 din convenția bilaterală:

„Prin indicații de proveniență, denumiri de origine și alte denumiri care indică proveniența în sensul prezentului tratat, se înțeleg toate indicațiile care se raportează direct sau indirect la proveniența unui produs. O astfel de indicație este constituită, în general, dintr-o denumire geografică. Cu toate acestea, indicația poate fi constituită din alte mențiuni în cazul în care mediile interesate din țara de origine văd în aceste mențiuni o indicație a țării de producție, în raport produsul astfel denumit. Denumirile menționate anterior pot conține, pe lângă indicarea unui teritoriu de proveniență delimitat geografic, mențiuni referitoare la calitatea produsului vizat. Aceste proprietăți speciale ale produselor reprezintă exclusiv sau în principal consecința influențelor geografice sau umane.”

18. Articolul 3 alineatul (1) din convenția bilaterală prevede:

„[...] denumirile cehoslovace enumerate în acordul încheiat în temeiul articolului 6 sunt rezervate în Republica Austria exclusiv produselor cehoslovace.”

19. Articolul 5 alineatul (1) litera (B) punctul (2) din convenția bilaterală menționează berea printre categoriile de produse cehe vizate de protecția instituită prin această convenție.

20. În temeiul articolului 6 din convenția bilaterală:

„Denumirile privind produse pentru care se aplică condițiile de la articolele 2 și 5, care sunt protejate de tratat și care, prin urmare, nu sunt denumiri generice, urmează a fi enumerate în cadrul unui acord care va fi încheiat între guvernele celor două state contractante.”

21. Articolul 7 din convenția bilaterală este formulat după cum urmează:

„1. În cazul în care numele și denumirile protejate în temeiul articolelor 3, 4, 6 și 8 alineatul (2) din prezentul tratat sunt utilizate cu încălcarea prezentelor dispoziții, în cadrul unei activități comerciale pentru a desemna produse, în special pentru prezentarea sau ambalarea acestora sau pe facturi, scrisori de transport sau alte documente comerciale sau în publicitate, se vor lua toate măsurile judiciare și administrative care sunt prevăzute, în conformitate cu legislația statului contractant în care se solicită protecția, pentru a lupta împotriva concurenței neloiale sau pentru a reprimă în alt mod denumirile ilicite, în condițiile stabilite de această legislație și având în vedere articolul 9.

2. În măsura în care există un risc de confuzie în cadrul activităților comerciale, alineatul (1) se aplică, de asemenea, în cazul în care denumirile protejate în temeiul tratatului sunt utilizate într-o formă modificată sau pentru alte produse decât cele pentru care au fost atribuite prin acordul prevăzut la articolul 6.

3. Alineatul (1) se aplică, de asemenea, în cazul în care denumirile protejate în temeiul tratatului sunt utilizate sub formă de traducere sau cu indicarea provenienței efective sau sunt însoțite de expresii precum „stil”, „tip”, „model”, „imitație” sau de o expresie similară.

4. Alineatul (1) nu se aplică traducerilor denumirilor din unul dintre statele contractante dacă traducerea este un termen din limbajul curent în limba celuilalt stat contractant.”

22. Articolul 16 alineatul (3) din convenția bilaterală stabilește că cele două părți contractante o pot denunța prin intermediul unui preaviz de cel puțin un an, redactat în scris și pe cale diplomatică.

23. În conformitate cu articolul 6 din convenția bilaterală, la 7 iunie 1979 a fost încheiat un acord cu privire la aplicarea acesteia (denumit în continuare „acord bilateral”). În temeiul articolului 2 alineatul (1) din acesta, respectivul acord a intrat în vigoare în același timp cu convenția bilaterală, și anume la 26 februarie 1981. Acesta a fost publicat în *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* din 19 februarie 1981 (BGBl 1981/76).

24. Anexa B la acordul bilateral prevede:

„Denumiri cehoslovace pentru produse agricole și industriale

[...]

B. Alimente și agricultură (cu excepția vinului)

[...]

2. Bere

Republica Socialistă Cehă

[...]

Bud

Budějovické pivo

Budějovické pivo Budvar

Budějovický Budvar

[...]”

25. La 17 decembrie 1992, Consiliul național ceh a declarat că, în conformitate cu principiile dreptului internațional în vigoare și în măsura prevăzută de către acesta din urmă, Republica Cehă a considerat că, începând cu 1 ianuarie 1993, aceasta este parte în tratatele multilaterale și bilaterale la care Republica Federativă Cehă și Slovacă era parte la acea dată.

26. Prin Legea constituțională nr. 4/1993 din 15 decembrie 1992, Republica Cehă a confirmat că își asumă drepturile și obligațiile Republicii Federative Cehe și Slovace, care existau în temeiul dreptului internațional la data dispariției acesteia din urmă.

27. Comunicarea cancelarului federal privind tratatele bilaterale în vigoare între Republica Austria și Republica Cehă (BGBl. III 1997/123, denumită în continuare „comunicarea cancelarului federal”), prevede:

„Pe baza unei examinări comune a tratatelor bilaterale între Republica Austria și Republica Cehă de către instanțele competente ale celor două state, s-a constatat că, pe baza normelor generale admise ale dreptului internațional public, tratatele bilaterale menționate în continuare erau în vigoare în raporturile dintre Republica Austria și Republica Cehă la 1 ianuarie 1993, data succesiunii de stat a Republicii Cehe pe teritoriul corespondent fostei Republici Federative Cehe și Slovace și se aplică de la această dată de către instanțele competente în cadrul ordinilor juridice ale celor două țări:

[...]

19. Tratatul dintre Republica Austria și Republica Socialistă Cehoslovacia privind protejarea indicațiilor de proveniență, a denumirilor de origine și a altor denumiri care indică proveniența produselor agricole și industriale precum și protocolul din 30 noiembrie 1977

Viena, 11 iunie 1976 (BGBl. nr. 75/1981)

[...]

26. Acordul privind aplicarea Tratatului dintre Republica Austria și Republica Socialistă Cehoslovacia privind protejarea indicațiilor de proveniență, a denumirilor de origine și a altor denumiri care indică proveniența produselor agricole și industriale

Praga, 7 iunie 1979 (BGBl. nr. 76/1981)

[...]”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

28. Budvar comercializează bere, în special mărcile Budějovický Budvar și Budweiser Budvar și exportă berea cu denumirea „Budweiser Budvar”, în special în Austria.

29. Ammersin comercializează, printre altele, marca de bere American Bud produsă de către berăria Anheuser-Busch pe care o cumpără de la firma Josef Sigl KG (denumită în continuare „Josef Sigl”), cu sediul la Obertrum (Austria), importator exclusiv în Austria al berii menționate anterior.

30. Prin actul de sesizare a instanței din 22 iulie 1999, Budvar a solicitat instanței de trimitere să oblige Ammersin să nu mai utilizeze, pe teritoriul Austriei, în cadrul activității sale comerciale, denumirea Bud sau denumiri asemănătoare care pot conduce la confuzie pentru bere sau mărfuri similare sau în raport cu aceste produse, cu excepția cazului în care este vorba de produse ale Budvar. În plus, aceasta a solicitat eliminarea tuturor denumirilor

contrare acestei interdicții, precum și depunerea situației contabile și publicarea hotărârii. Acțiunea era însoțită de o cerere de măsuri provizorii.

31. Acțiunea principală formulată de Budvar se fundamentează, în esență, pe două temeuri juridice diferite.
32. În primul rând, Budvar susține că marca American Bud, înregistrată ca marcă pentru Anheuser-Busch, prezintă o similitudine care poate conduce la confuzie, în sensul legislației privind combaterea concurenței neloiale, cu propriile sale mărci prioritare care beneficiază de protecție în Austria, și anume Budweiser, Budweiser Budvar și Bud.
33. În al doilea rând, Budvar susține că utilizarea denumirii American Bud pentru o bere care provine dintr-un alt stat decât Republica Cehă este contrară dispozițiilor convenției bilaterale întrucât denumirea Bud, menționată la anexa B la acordul bilateral, constituie o denumire protejată, în conformitate cu articolul 6 din convenția menționată anterior, care este, prin urmare, rezervată exclusiv produselor cehe.
34. La 15 octombrie 1999, instanța de trimitere a încuviințat măsurile provizorii solicitate de Budvar.
35. Acțiunea formulată de Ammersin în fața Oberlandesgericht Wien (Austria) împotriva măsurilor menționate anterior nu a fost admisă, iar recursul introdus la Oberster Gerichtshof (Austria) a fost respins. Deoarece procedura referitoare la măsurile provizorii s-a încheiat, Handelsgericht Wien judecă în prezent cauza pe fond.
36. Instanța de trimitere observă că, înainte de introducerea acțiunii principale, Budvar a sesizat deja Landesgericht Salzburg (Austria) cu o cerere identică, având același obiect și aceeași cauză cu cea introdusă în acțiunea principală, dar îndreptată împotriva Josef Sigl.
37. În această cauză paralelă, Landesgericht Salzburg a dispus măsurile provizorii solicitate, iar Oberlandesgericht Linz (Austria) nu a admis apelul formulat împotriva acestei ordonanțe. Prin ordonanța din 1 februarie 2000, Oberster Gerichtshof a respins recursul împotriva ordonanței pronunțate în apel și a confirmat măsurile provizorii.
38. Instanța de trimitere menționează că această ordonanță a Oberster Gerichtshof se întemeiază, în esență, pe următoarele considerații.
39. Oberster Gerichtshof, care nu a examinat decât motivul întemeiat pe convenția bilaterală, a decis că interdicția solicitată în privința pârâtei, Josef Sigl, poate constitui un obstacol în calea liberei circulații a mărfurilor în sensul articolului 28 din Tratatul CE.
40. Cu toate acestea, a considerat că această piedică este compatibilă cu articolul 28 din Tratatul CE, deoarece protecția denumirii Bud, astfel cum este prevăzută în convenția bilaterală, face obiectul protecției proprietății industriale și comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE.
41. Potrivit instanței de trimitere, se pare că Oberster Gerichtshof a hotărât că denumirea Bud este o „indicație geografică simplă sau o indicație de proveniență indirectă”, mai precis o indicație care nu presupune ca garanțiile asociate denumirii de origine – precum producerea cu respectarea unor norme de calitate sau de fabricație stabilite și controlate de către autorități sau caracteristicile speciale ale produsului – să fie respectate. Denumirea Bud beneficiază, în

plus, de o „protecție absolută”, adică independentă de orice risc de confuzie sau de inducere în eroare.

42. Având în vedere argumentele prezentate în fața sa, instanța de trimitere consideră că subzistă îndoieli rezonabile cu privire la răspunsurile care trebuie date întrebărilor privind dreptul comunitar pe care le ridică acțiunea principală, în special deoarece jurisprudența Curții nu permite să se stabilească dacă indicațiile de proveniență geografică denumite „simple”, care nu presupun un risc de inducere în eroare, fac obiectul protecției proprietății industriale și comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE.
43. În aceste circumstanțe, Handelsgericht Wien a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Punerea în aplicare a unei dispoziții a unui tratat bilateral încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații geografice simple/indirecte ce nu este, în țara de origine, nici numele unei regiuni, nici cel al unui loc sau al unei țări, protecția absolută, independentă de orice risc de inducere în eroare, a unei indicații geografice calificate în sensul Regulamentului nr. 2081/92, este compatibilă cu articolul 28 din Tratatul CE și/sau cu Regulamentul nr. 2081/92, în cazul în care aplicarea acestei dispoziții permite împiedicarea importării unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru?

2) Acest lucru se aplică, de asemenea, atunci când indicația geografică, care nu este, în țara de origine, nici numele unei regiuni, nici cel al unui loc sau al unei țări, nu este considerată în țara de origine denumirea geografică a unui anumit produs și nu este considerată nici o indicație geografică simplă sau indirectă?

3) Răspunsurile la prima și la a doua întrebare se aplică, de asemenea, atunci când tratatul bilateral este un tratat pe care statul membru l-a încheiat înaintea aderării acestuia la Uniunea Europeană și pe care l-a menținut, după aderarea acestuia la Uniunea Europeană, printr-o declarație a guvernului federal, cu un stat care a succedat celui de-al doilea stat contractant inițial?

4) Articolul 307 al doilea paragraf din Tratatul CE impune statului membru să interpreteze o astfel de convenție bilaterală, încheiată între acest stat membru și o țară terță, înainte de aderarea statului membru la Uniunea Europeană, în conformitate cu dreptul comunitar, în sensul articolului 28 din Tratatul CE și/sau a Regulamentului nr. 2081/92, astfel încât protecția pe care o conferă unei indicații geografice simple/indirecte, care nu este, în țara de origine, nici numele unei regiuni, nici cel al unui loc sau al unei țări, implică doar o protecție împotriva unui risc de inducere în eroare și nu protecția absolută a unei indicații geografice calificate în sensul Regulamentului nr. 2081/92?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitatea cererii pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare

Observații prezentate Curții

44. Budvar susține că, în acțiunea principală, este vorba de dispozițiile unui tratat bilateral încheiat între un stat membru și o țară terță pentru care, în temeiul articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE, dreptul comunitar nu este aplicabil. Interpretarea unor asemenea

dispoziții aparține exclusiv instanței naționale. În aceste circumstanțe, o hotărâre a Curții privind întrebările preliminare nu este nici necesară și nici admisibilă.

45. Conform guvernului austriac, partea din prima întrebare referitoare la compatibilitatea protecției conferite de către convenția bilaterală cu Regulamentul nr. 2081/92 nu este admisibilă. Într-adevăr, este vorba de o întrebare ipotetică în măsura în care ordonanța de trimitere nu conține niciun indiciu în conformitate cu care, pentru unul dintre produsele în cauză, există o înregistrare în sensul acestui regulament sau se intenționează înregistrarea acestuia.
46. Comisia susține că se pune problema de a ști dacă întrebările preliminare prezintă un caracter ipotetic și sunt, ca atare, inadmisibile, ținând seama în special că: în primul rând, instanța de trimitere nu împărtășește în mod vădit interpretarea dată de către Oberster Gerichtshof, în ordonanța președințială din 1 februarie 2000, convenției bilaterale în ceea ce privește caracterul absolut al protecției conferite de către aceasta din urmă; în al doilea rând, aceasta nu indică de ce fel de protecție beneficiază, în viziunea acesteia, denumirea în cauză; în al treilea rând, aceasta nu precizează dacă are vreo obligație în temeiul interpretării menționate anterior.

Aprecierea Curții

47. În conformitate cu o jurisprudență constantă, în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, instituită prin articolul 234 din Tratatul CE, este numai de competența instanței naționale, care este sesizată cu privire la litigiu și care trebuie să-și asume răspunderea hotărârii judecătorești care urmează, să evalueze, în ceea ce privește elementele specifice ale cauzei, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe hotărârea, cât și relevanța întrebărilor pe care aceasta le adresează Curții. În consecință, din moment ce întrebările adresate se referă la interpretarea dreptului comunitar, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe. Refuzul de a se pronunța cu privire la o întrebare preliminară adresată de o instanță națională este posibil numai atunci când este evident că interpretarea dreptului comunitar solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (a se vedea, în special, Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, cauza C-379/98, Rec., p. I-2099, punctele 38 și 39).
48. Conform Budvar întrebările preliminare nu sunt admisibile atunci când, având în vedere aplicabilitatea articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE, acțiunea principală se referă doar la interpretarea normelor de drept național, și anume convenția și acordul bilateral (denumite în continuare „tratatele bilaterale în cauză”), dreptul comunitar nefiind aplicabil în speță.
49. Mai întâi, este suficient să se constate în această privință că întrebările a treia și a patra se referă tocmai la interpretarea articolului 307 din Tratatul CE cu privire la împrejurările acțiunii principale, în timp ce prima și a doua întrebare se referă la interpretarea dispozițiilor de drept comunitar, și anume cele de la articolele 28 și 30 din Tratatul CE, precum și din Regulamentul nr. 2081/92, pentru a permite instanței de trimitere să examineze compatibilitatea normelor naționale în cauză cu dreptul comunitar. Pertinența unei asemenea examinări pentru o eventuală aplicare a articolului 307 din Tratatul CE la cauza menționată anterior nu poate fi pusă la îndoială.

50. În continuare, în ceea ce privește argumentul guvernului austriac, în conformitate cu care partea din prima întrebare referitoare la Regulamentul nr. 2081/92 este de natură ipotetică, este necesar să se constate că acțiunea principală se referă la revendicarea de către Budvar a unui drept care implică pentru Ammersin interdicția de a comercializa anumite mărfuri sub o denumire protejată și a cărei compatibilitate cu regimul instituit prin Regulamentul nr. 2081/92 este pusă în discuție, independent de existența unei eventuale înregistrări în temeiul regimului din regulamentul menționat anterior. Prin urmare, această întrebare nu este deloc de natură ipotetică.
51. În cele din urmă, fiind vorba de argumente ale Comisiei, este suficient să se răspundă că ipotezele pe care le distinge instanța de trimitere în legătură cu natura denumirii în acțiunea principală constituie numai premisele în raport cu care sunt adresate întrebările preliminare și a căror temeinicie nu trebuie verificată în mod obligatoriu de către Curte.
52. Din cele menționate anterior rezultă că hotărârea preliminară este admisibilă.

Cu privire la fond

Cu privire la prima întrebare

53. Prin prima întrebare, instanța de trimitere dorește să afle, în esență, dacă Regulamentul nr. 2081/92 sau articolul 28 din Tratatul CE se opun aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații de proveniență geografică simplă și indirectă din această țară terță o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.
54. Această întrebare se referă la ipoteza conform căreia denumirea Bud constituie o indicație de proveniență geografică simplă și indirectă, și anume o denumire pentru care nu există o legătură directă între, pe de o parte, o anumită calitate, reputația sau o altă caracteristică a produsului și, pe de altă parte, originea geografică specifică a acesteia și care, prin urmare, nu intră sub incidența articolului 2 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 2081/92 (a se vedea Hotărârea din 7 noiembrie 2000, Warsteiner Brauerei, cauza C-312/98, Rec., p. I-9187, punctele 43 și 44), denumire care, mai mult, nu este ca atare un nume geografic, dar este cel puțin capabilă să informeze consumatorul de faptul că produsul care poartă acest nume provine dintr-un anumit loc, dintr-o anumită regiune sau țară (a se vedea Hotărârea din 10 noiembrie 1992, Exportur, cauza C-3/91, Rec., p. I-5529, punctul 11).

– Cu privire la Regulamentul nr. 2081/92

Observații prezentate Curții

55. Budvar susține că denumirea Bud est o prescurtare a numelui orașului Budweis, al cărui nume ceh este České Budjovice, locul de origine al berii acesteia și, prin urmare, conține o referință geografică, care are o legătură cu tradiția producerii de bere a orașului menționat anterior și reflectă, în special, reputația mondială a berii din Budweis, care se datorează excelenței calității a acesteia.
56. Conform Budvar, denumirea Bud – protejată în Austria în temeiul convenției bilaterale – constituie, prin urmare, o indicație geografică sau o denumire de origine calificată, și anume o indicație sau o denumire care poate face obiectul unei înregistrări în temeiul Regulamentului nr. 2081/92.

57. În această privință, Budvar susține că decurge din jurisprudența Curții (Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, punctul 47) faptul că Regulamentul nr. 2081/92 nu se opune unui regim național de protecție, asemănător celui care decurge din convenția bilaterală, a unei indicații geografice sau a unei denumiri de origine calificate precum Bud.
58. În plus, Budvar susține că, în cazul în care denumirea Bud, astfel cum este protejată de convenția bilaterală, constituie doar o indicație de proveniență geografică simplă – și anume o indicație de proveniență geografică pentru care nu există nicio legătură între caracteristicile produsului și proveniența geografică a acestuia –, Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, în special punctul 54 din aceasta, indică faptul că, cu atât mai mult, Regulamentul nr. 2081/92 nu se opune aplicării acestei protecții naționale, având în vedere că asemenea indicații sunt evident străine de sfera de aplicare a regulamentulului menționat anterior.
59. Conform Budvar, Regulamentul nr. 2081/92 reglementează numai protecția sferei de aplicare comunitară a denumirilor la care se referă. Din aceasta rezultă că, în lumina protecției pur naționale care decurge din convenția bilaterală, diferențierea făcută de către instanța de trimitere între indicațiile de proveniență geografică simple și indicațiile calificate nu este pertinentă. În ceea ce privește Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, în special punctele 43 și 44, această soluție se aplică independent de orice risc de inducere în eroare.
60. Ammersin susține că Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, nu dă un răspuns la întrebarea care face obiectul litigiului în acțiunea principală, și anume întrebarea dacă protecția absolută rezervată de Regulamentul nr. 2081/92 indicațiilor geografice și denumirilor de origine calificate poate fi acordată la nivelul statelor membre, în paralel cu regimul instituit prin acest regulament.
61. Această întrebare trebuie să primească un răspuns negativ deoarece decurge din obiectul, scopul și cadrul general al Regulamentului nr. 2081/92 că acesta din urmă este exhaustiv în măsura în care acordă o protecție absolută. Ammersin susține, în primul rând, că acest regulament subordonează protecția unei denumiri unor condiții stricte, care impun ca aceasta să fie numele unui loc și să existe o legătură directă între calitatea produsului în cauză și locul din care acesta provine (articolul 2 alineatul (2) din regulamentul menționat anterior) și, în al doilea rând, că această protecție se acordă numai după o procedură obligatorie de notificare, de verificare și de înregistrare care implică, în special, un control detaliat în ceea ce privește conformitatea cu caietul de sarcini (articolul 4 și următoarele din același regulament).
62. Conform Ammersin, rezultă că Regulamentul nr. 2081/92 se opune regimurilor naționale de protecție care acordă o protecție absolută indicațiilor geografice sau denumirilor de origine pentru care nu se garantează că răspund, și acestea, cerințelor stricte prevăzute de regulamentul menționat anterior.
63. Această interpretare este susținută de articolul 17 din Regulamentul nr. 2081/92, din care decurge că regimurile naționale de protecție a indicațiilor de proveniență geografică calificate, inclusiv cele întemeiate pe convenții bilaterale, pot fi menținute dincolo de termenul de șase luni prevăzut de această dispoziție numai în cazul în care au fost notificate Comisiei în acest termen.
64. Indicațiile de proveniență protejate în temeiul convenției bilaterale, în special denumirea Bud, nu au făcut, cu toate acestea, obiectul unei notificări în acest termen, care a expirat la 30 iunie 1999 în ceea ce privește Republica Austria. Prin urmare, acestea nu mai puteau să fie protejate.

65. Guvernul austriac susține că, în cazul în care se pleacă de la principiul conform căruia denumirea în cauză în acțiunea principală constituie doar o indicație de proveniență geografică simplă, din jurisprudența Curții rezultă că protecția pe care o conferă convenția bilaterală este compatibilă cu Regulamentul nr. 2081/92.
66. Mai mult, acest guvern susține că, de asemenea, din jurisprudența Curții rezultă că Regulamentul nr. 2081/92 nu se opune nici aplicării unei reglementări naționale care să protejeze denumirile care pot face obiectul unei înregistrări în temeiul regulamentului menționat anterior.
67. Guvernul german susține că, în măsura în care este vorba de o indicație de proveniență geografică simplă, protecția denumirii Bud, astfel cum este prevăzută de convenția bilaterală, este compatibilă cu Regulamentul nr. 2081/92 deoarece acesta se aplică numai indicațiilor de proveniență geografică calificate, și anume indicațiile care sunt în mod intrinsec legate de caracteristicile sau calitatea produsului în cauză.
68. În schimb, în cazul în care, în cauza în acțiunea principală, este vorba de o indicație de proveniență calificată, este necesar să se ia în considerare, conform guvernului menționat anterior, faptul că Regulamentul nr. 2081/92 prevede numai înregistrarea indicațiilor de proveniență care provin din statele membre [a se vedea articolul 5 alineatele (4) și (5) din regulamentul menționat anterior]. Din considerentele acestui regulament rezultă că acesta se bazează pe principiul conform căruia regimul pe care îl prevede este completat de o cooperare cu țările terțe. Cu toate acestea, în acest moment nu există o convenție între Uniunea Europeană și Republica Cehă.
69. Prin urmare, protecția conferită de convenția bilaterală nu ridică obiecții, cu condiția ca indicațiile de proveniență calificate care sunt vizate de aceasta să răspundă, în ceea ce privește conținutul acestora, cerințelor Regulamentului nr. 2081/92.
70. Guvernul francez susține că articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2081/92 autorizează menținerea acordurilor internaționale încheiate anterior intrării acestui regulament în vigoare.
71. Prin urmare, nu se poate pune la îndoială faptul că protecția pe care o conferă convenția bilaterală denumirii Bud nu poate fi incompatibilă cu Regulamentul nr. 2081/92, cu atât mai mult cu cât această denumire a fost calificată ca denumire de origine protejată, în special în cadrul Aranjamentului de la Lisabona privind protecția denumirilor de origine și înregistrarea internațională a acestora, adoptat la 31 octombrie 1958 și a fost înregistrată ca atare de către Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale în 1975.
72. Comisia susține că decurge din jurisprudență faptul că Regulamentul nr. 2081/92 nu se opune ca o convenție bilaterală să confere, eventual împreună cu alte texte legislative naționale, o protecție absolută, și anume independentă de orice utilizare care implică un risc de inducere în eroare, unei indicații geografice, precum cea în cauză în acțiunea principală, pentru care nu există nicio legătură între caracteristicile produsului și proveniența geografică a acestuia.

Răspunsul Curții

73. Curtea a hotărât deja că nimic din Regulamentul nr. 2081/92 nu specifică faptul că indicații de proveniență geografică simple nu pot fi protejate în temeiul unei reglementări naționale dintr-un stat membru (a se vedea Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, punctul 45).

74. Regulamentul nr. 2081/92 are ca obiect asigurarea unei protecții uniforme în Comunitate pentru denumirile geografice pe care le vizează și a instituit obligația de înregistrare comunitară a acestora pentru ca acestea să poată beneficia de o protecție în orice stat membru, în timp ce protecția națională pe care un stat membru o acordă denumirilor geografice care nu îndeplinesc condițiile de înregistrare în temeiul Regulamentului nr. 2081/92 este reglementată de legislația națională a acestui stat membru și rămâne limitată la teritoriul acestuia (a se vedea Hotărârea Warsteiner Brauerei, menționată anterior, punctul 50).
75. Această interpretare nu este pusă în discuție de faptul că regimul național de protecție a indicațiilor de proveniență geografică în cauză în acțiunea principală prevede o protecție absolută, și anume independentă de orice risc de inducere în eroare.
76. Într-adevăr, sfera de aplicare a Regulamentului nr. 2081/92 nu este stabilită în funcție de o asemenea circumstanță, dar depinde, în principal, de natura denumirii, în sensul că se limitează la denumirile aferente unui produs pentru care există o anumită legătură între caracteristicile și originea geografică a acestuia, precum și de sfera de aplicare la nivel comunitar a protecției conferite.
77. Este cunoscut faptul că, în scopul ipotezei la care se referă prima întrebare, denumirea în cauză în acțiunea principală nu face parte din denumirile care intră în sfera de aplicare a Regulamentului nr. 2081/92. În plus, protecția de care aceasta beneficiază în temeiul tratatelor bilaterale în cauză este limitată la teritoriul austriac.
78. Având în vedere cele menționate anterior, este necesar să se răspundă la prima întrebare, în ceea ce privește Regulamentul nr. 2081/92, că acesta nu se opune aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații de proveniență geografică simple și indirecte din această țară terță o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.

– Cu privire la articolele 28 și 30 din Tratatul CE

Observații prezentate Curții

79. Cu titlu introductiv, Budvar susține că acțiunea principală se referă doar la importurile directe în Austria provenite dintr-o țară terță, și anume Statele Unite și, prin urmare, nu este un obstacol pentru schimburile intracomunitare. Prin urmare, nu are legătură cu piața internă și nu intră în sfera de aplicare a articolului 28 din Tratatul CE.
80. În plus, Budvar susține că, în temeiul jurisprudenței Curții, articolele 28 și 30 din Tratatul CE nu se opun aplicării unor norme, prevăzute de o convenție internațională între state membre, privind protecția indicațiilor de proveniență și a denumirilor de origine, cu condiția ca denumirile protejate să nu capete un caracter generic în statul de origine la data intrării în vigoare a acestei convenții sau ulterior acesteia.
81. Conform Budvar, această jurisprudență se aplică cu atât mai mult unei situații care, la fel ca în cauza din acțiunea principală, se referă la o convenție încheiată între un stat membru și o țară terță care conferă o asemenea protecție, cu atât mai mult cu cât nu se poate contesta – în special pentru că articolul 6 din convenția bilaterală afirmă în mod expres acest lucru – că denumirea Bud nu are și nu a avut niciodată un caracter generic.

82. Ammersin susține că jurisprudența Curții nu implică faptul că o protecție absolută a unei denumiri precum Bud este justificată în temeiul articolului 30 din Tratatul CE. Într-adevăr, sunt justificate numai indicațiile de proveniență geografică simple – și anume în special numele de locuri – care se bucură de o mare reputație și care constituie pentru producătorii stabiliți în locurile pe care acestea le indică, un mijloc esențial de a atrage clienți. Denumirea Bud nu este numele unui loc și nici nu se bucură de un renume printre consumatori.
83. În plus, Ammersin susține că protecția denumirii Bud nu poate fi justificată nici în temeiul articolului 28 din Tratatul CE, și anume printr-un motiv imperios de interes general, în special acela privind apărarea consumatorilor sau loialitatea tranzacțiilor comerciale. Într-adevăr, pentru atingerea acestor obiective, este suficientă o protecție împotriva riscurilor de inducere în eroare. În aceste circumstanțe, o protecție absolută este în mod clar disproporționată.
84. Guvernul austriac susține că, în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, articolul 28 din Tratatul CE nu constituie un obstacol pentru restricțiile la importurile și exporturile justificate din motive de protejare a proprietății industriale sau comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE, în măsura în care asemenea restricții sunt justificate de salvagardarea drepturilor care constituie obiectul specific al acestei proprietăți.
85. Această justificare cuprinde atât indicațiile de proveniență geografică simple, cât și indicațiile de proveniență geografică indirecte.
86. Guvernul menționat anterior susține că denumirile protejate de convenția bilaterală – chiar și în cazul în care acestea nu sunt indicații geografice sau denumiri de origine calificate care pot intra în sfera de aplicare a Regulamentului nr. 2081/92 – se bucură de un anumit renume care poate justifica restricții în calea liberei circulații a mărfurilor.
87. Denumirile menționate anterior au fost înscrise în anexele la acordul bilateral la propunerea mediilor naționale interesate, pe baza așteptărilor consumatorilor și în strânsă legătură cu grupurile de interese competente și cu administrațiile.
88. Scopul convenției bilaterale a fost acela de a împiedica denumirile protejate să facă obiectul utilizărilor abuzive și să devină denumiri generice.
89. Guvernul german susține că protecția pe care o conferă convenția bilaterală indicațiilor de proveniență geografică simple constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative în sensul articolului 28 din Tratatul CE, care este, cu toate acestea, justificată în temeiul articolului 30 din Tratatul CE, ca protecție a proprietății industriale și comerciale sau, în subsidiar, în temeiul articolului 28 din Tratatul CE, ca motiv imperios de interes general, privind, în special, loialitatea tranzacțiilor comerciale sau protecția consumatorilor.
90. În ceea ce privește articolul 30 din Tratatul CE, guvernul german susține că rezultă din jurisprudența Curții că interdicția de a utiliza denumirea Bud, care decurge din convenția bilaterală, protejează proprietatea comercială cu privire la indicațiile de proveniență în sensul acestui articol și poate, prin urmare, să justifice un obstacol interzis de articolul 28 din Tratatul CE.
91. În cazul în care s-a decis că denumirea în cauză în acțiunea principală constituie o indicație de proveniență simplă, rezultă că această indicație este protejată împotriva riscului unei exploatare a renumelui acesteia. În plus, este lipsit de importanță faptul că această indicație are cu adevărat un renume sau că o persoană care nu este abilitată a exploatat efectiv, prin comercializarea produselor sale, renumele indicației de proveniență.

92. Guvernul german susține, în subsidiar, că motivele imperioase de interes general, în special cele privind loialitatea tranzacțiilor comerciale și protejarea consumatorilor, autorizează statele membre să adopte dispoziții naționale în ceea ce privește utilizarea indicațiilor care induc în eroare, fără a fi necesară influențarea efectivă a consumatorilor prin inducerea în eroare. Pe de altă parte, aceasta este confirmată de diferite directive.
93. Comisia susține că interdicția de comercializare în Austria a berii sub denumirea American Bud, care decurge din convenția bilaterală, constituie o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import, în sensul articolului 28 din Tratatul CE, care este justificată deoarece se referă la protejarea proprietății industriale și comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE.
94. În această privință, Comisia susține că rezultă din jurisprudența Curții că denumirile geografice precum Bud, care beneficiază de o protecție absolută în temeiul unei convenții internaționale chiar și atunci când nu există nicio legătură între caracteristicile produselor în cauză și proveniența geografică a acestora, intră sub incidența justificării privind proprietatea industrială și comercială prevăzută la articolul 30 din Tratatul CE.

Răspunsul Curții

95. Este necesar să se amintească faptul că articolele 28 și 30 din Tratatul CE se aplică nediferențiat produselor originare din Comunitate și celor care au fost puse în liberă circulație în interiorul oricăruia dintre statele membre, indiferent de originea inițială a acestor produse. Prin urmare, sub aceste rezerve sunt aplicabile articolele menționate anterior în ceea ce privește berea American Bud în cauză în acțiunea principală (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 7 noiembrie 1989, Nijman, cauza 125/88, Rec., p. 3533, punctul 11).
96. În cauza din acțiunea principală, interdicția de comercializare în Austria, sub denumirea Bud, a berii care provine din alte țări decât Republica Cehă, interdicție care decurge din convenția bilaterală, este de natură să afecteze importurile sub această denumire provenite din alte state membre ale produsului în cauză și să constituie, în acest fel, un obstacol pentru comerțul intracomunitar. Prin urmare, o asemenea reglementare este o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative în sensul articolului 28 din Tratatul CE (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Nijman, punctul 12 și Hotărârea Exportur, punctele 19 și 20, menționate anterior).
97. O legislație națională care interzice utilizarea unei denumiri geografice pentru mărfurile originare din țări terțe care sunt puse în liberă circulație în alte state membre, unde sunt comercializate în mod legal, nu exclude, în mod absolut, importul acestor produse în statul membru în cauză. Cu toate acestea, poate face comercializarea acestora mai dificilă și, prin urmare, să îngreuneze schimburile între statele membre (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 5 decembrie 2000, Guimont, cauza C-448/98, Rec., p. I-10663, punctul 26).
98. Prin urmare, este necesar să se examineze dacă această restricție în calea liberei circulații a mărfurilor poate fi justificată în temeiul dreptului comunitar.
99. Fiind vorba de o protecție absolută a unei indicații de proveniență conferite de către o convenție bilaterală, care are în mod esențial aceeași natură ca și cea din cauza în acțiunea principală, Curtea a hotărât deja că obiectivul unei asemenea convenții care constă în a împiedica producătorii dintr-un stat contractant să utilizeze denumirile geografice dintr-un alt stat, exploatând în acest fel renumele aferent produselor întreprinderilor stabilite în regiunile sau locurile pe care le desemnează aceste denumiri, tinde să asigure loialitatea concurenței.

Un asemenea obiectiv poate fi considerat ca intrând sub incidența protejării proprietății industriale și comerciale, în sensul articolului 30 din Tratatul CE, cu condiția ca denumirile în cauză să nu capete, la data intrării în vigoare a acestei convenții sau ulterior acestei date, un caracter generic în statul de origine (a se vedea Hotărârea Exportur, menționată anterior, punctul 37 și Hotărârea din 4 martie 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, cauza C-87/97, Rec., p. I-1301, punctul 20).

100. Astfel cum decurge în special din articolele 1, 2 și 6 din convenția bilaterală, un asemenea obiectiv constituie fundamentul regimului de protecție instituit prin tratatele bilaterale în cauză.
101. Prin urmare, în cazul în care rezultă din verificările instanței de trimitere că, în conformitate cu condițiile de fapt și cu concepțiile din Republica Cehă, denumirea Bud desemnează o regiune sau o zonă de pe teritoriul acestui stat și că protejarea acesteia este justificată în temeiul criteriilor de la articolul 30 din Tratatul CE, aceasta nu se opune ca această protecție să fie extinsă pe teritoriul unui stat membru precum, în speță, Republica Austria (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Exportur, menționată anterior, punctul 38).
102. Având în vedere cele menționate anterior, este necesar să se răspundă la prima întrebare, în ceea ce privește articolele 28 și 30 din Tratatul CE, că acestea nu se opun aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații de proveniență geografică simple și indirecte din această țară terță o protecție în statul membru în cauză, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru, cu condiția ca denumirea protejată să nu capete, la data intrării în vigoare a acestui tratat sau ulterior acestei date, un caracter generic în statul de origine (a se vedea Hotărârea Exportur, menționată anterior, punctul 39).
103. Prin urmare, este necesar să se răspundă la prima întrebare că articolul 28 din Tratatul CE și Regulamentul nr. 2081/92 nu se opun aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații de proveniență geografică simplă și indirectă din această țară terță o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.

Cu privire la a doua întrebare

104. Prin a doua întrebare, instanța de trimitere dorește să afle, în esență, dacă Regulamentul nr. 2081/92 sau articolul 28 din Tratatul CE se opun aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei denumiri care nu se referă nici direct, nici indirect în această țară la proveniența geografică a produsului o protecție în statul membru în cauză, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.

Observații prezentate Curții

105. Budvar susține că protecția oferită de convenția bilaterală denumirii Bud este incompatibilă cu articolul 28 din Tratatul CE doar în cazul în care orice asociere între indicația protejată, care modifică, pe de o parte, tot numele locului de producție al produsului protejat și, pe de altă parte, produsul protejat de această indicație în denumirea concretă a acesteia precum și locul acestuia de producție, este exclusă în totalitate atât în statul membru în cauză, cât și în

țara terță. Aplicarea unei asemenea protecții este compatibilă cu Regulamentul nr. 2081/92 chiar și în cazul în care o asemenea asociere este exclusă în totalitate.

106. Ammersin și guvernul german susțin că, în cazul în care denumirea Bud nu este considerată în țara de origine drept o denumire geografică pentru un anumit produs și nici drept o indicație geografică simplă sau indirectă, protecția unei asemenea denumiri nu poate fi justificată în temeiul protecției proprietății industriale și comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE.

Răspunsul Curții

107. În cazul în care rezultă din verificările efectuate de instanța de trimitere că, în conformitate cu condițiile de fapt și concepțiile din Republica Cehă, denumirea Bud nu desemnează în mod direct sau indirect nicio regiune sau zonă de pe teritoriul acestui stat, se pune problema, prin urmare, de a ști dacă o protecție absolută a acestei denumiri, astfel cum este prevăzută de convenția bilaterală, care constituie o piedică pentru libera circulație a mărfurilor (a se vedea punctele 96 și 97 din prezenta hotărâre), poate fi justificată în dreptul comunitar în temeiul articolului 30 din Tratatul CE sau al altui titlu.

108. Într-un asemenea caz și fără a aduce atingere unei eventuale protecții în temeiul drepturilor specifice, precum dreptul mărcilor, protecția denumirii menționate anterior nu poate fi justificată în temeiul protejării proprietății industriale și comerciale în sensul articolului 30 din Tratatul CE (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Exportur, menționată anterior, punctul 37 și Hotărârea din 7 mai 1997, Pistre și alții, cauzele conexe C-321/94 – C-324/94, Rec. p. I-2343, punctul 53).

109. În aceste condiții, este necesar să se examineze dacă acest obstacol poate fi justificat în temeiul unei cerințe imperative de interes general precum cea privind loialitatea tranzacțiilor comerciale și protecția consumatorilor.

110. În cazul în care se stabilește că denumirea Bud nu conține nicio referință la proveniența geografică a produselor pe care le desemnează, este necesar să se constate că nu rezultă din niciunul dintre elementele prezentate Curții de către instanța de trimitere că protecția acestei denumiri poate împiedica operatorii economici să obțină un avantaj necuvenit sau consumatorii să fie induși în eroare față de oricare dintre caracteristicile produselor menționate anterior.

111. Prin urmare, este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 28 din Tratatul CE se opune aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei denumiri care nu se referă nici direct, nici indirect în această țară la proveniența geografică a produsului pe care îl desemnează, o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.

Cu privire la a treia și a patra întrebare

112. Prin întrebările a treia și a patra, care ar trebui examinate împreună, instanța de trimitere întreabă, în fond, dacă articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE trebuie să fie interpretat în sensul că permite unei instanțe dintr-un stat membru să aplice dispoziții ale tratatelor bilaterale, precum cele în cauză în acțiunea principală, încheiate între acest stat și o țară terță, care conferă protecție unei denumiri din această țară terță, chiar dacă aceste dispoziții sunt contrare normelor tratatului, pe motiv că este vorba de o obligație care rezultă din convențiile

încheiate înaintea aderării la Uniunea Europeană a statului membru în cauză și dacă al doilea paragraf din articolul menționat anterior impune acestei instanțe naționale să interpreteze dispozițiile menționate anterior în conformitate cu dreptul comunitar.

Observații prezentate Curții

113. Budvar afirmă că Republica Austria a încheiat convenția bilaterală înainte de aderarea acesteia la Uniunea Europeană, care a avut loc la 1 ianuarie 1995 și că, în ceea ce privește comunicarea cancelarului federal, făcută în 1997, adică ulterior acestei aderări, aceasta are, conform propriei formulări, o valoare pur declarativă. Conform Budvar, convenția bilaterală nu a fost menținută de declarația menționată anterior, dar aceasta rămâne în vigoare după dezmembrarea Republicii Federative Cehe și Slovace la 1 ianuarie 1993, în temeiul normelor de drept internațional public în ceea ce privește succesiunea statelor.
114. În aceste condiții, Budvar susține că Republica Austria putea, în temeiul articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE, astfel cum este interpretat de Curte, să adopte, în temeiul dreptului internațional public, toate măsurile necesare pentru a asigura protejarea denumirii Bud prevăzute de către convenția bilaterală, fără a aduce atingere vreunei dispoziții de drept comunitar.
115. Budvar susține că, chiar presupunând că, fiind vorba de protecția prevăzută de convenția bilaterală, există un conflict între aceasta și dreptul comunitar, instituțiile comunitare sunt împiedicate, în temeiul articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE, să aplice dreptul comunitar primar și derivat până când acest conflict este soluționat, după caz printr-o eventuală denunțare a convenției bilaterale.
116. Mijloacele corespunzătoare pentru eliminarea eventualelor incompatibilități între o convenție anterioară aderării unui stat membru la Uniunea Europeană și tratat pot fi, conform Budvar, doar mijloacele autorizate de dreptul internațional public, precum renegocierea sau o interpretare conformă cu dreptul comunitar a acestei convenții.
117. Nu se intenționează renegocierea convenției bilaterale. În plus, rezultă din formularea articolului 7 alineatul (1) din această convenție, dispoziție care este, în această privință, lipsită de orice ambiguitate, că protecția pe care aceasta o conferă denumirii în cauză este independentă de un risc de confuzie sau de inducere în eroare.
118. Ammersin susține că, în cauza din acțiunea principală, articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE nu se aplică deoarece, la data aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană, aceasta nu avea nicio obligație care decurgea din convenția bilaterală.
119. Republica Austria nu avea nicio obligație în temeiul dreptului internațional anterior comunicării cancelarului federal, inclusiv la data aderării acesteia la Uniunea Europeană. Pe de altă parte, nu există nicio cutumă de drept internațional în domeniul succesiunii statelor în baza căreia tratatele bilaterale în cauză să rămână în vigoare în urma dezmembrării Republicii Federative Cehe și Slovace.
120. Prin urmare, obligațiile care rezultau din convenția bilaterală au fost asumate de Republica Austria față de Republica Cehă doar prin comunicarea cancelarului federal. Prin urmare, contrar formulării acesteia, comunicarea este de natură constitutivă.
121. Convenția bilaterală permite o interpretare conformă cu dreptul comunitar în sensul că, în temeiul acestei convenții, denumirea Bud este protejată numai împotriva inducerii în eroare

efective. Într-adevăr, articolul 7 alineatul (1) din aceasta nu impune o protecție absolută ci prevede aplicarea unor „măsuri judiciare și administrative [...] prevăzute pentru lupta împotriva concurenței neloiale sau pentru eliminarea în alt fel a denumirilor ilicite”.

122. În temeiul dreptului austriac și, în special, al dispozițiilor acestuia privind concurența neloială, toate cererile de interdicție care se referă la denumiri sunt supuse condiției ca acestea din urmă să fie utilizate pentru a induce în eroare.

123. În plus, conform Ammersin, în cauza din acțiunea principală se aplică articolul 7 alineatul (2) din convenția bilaterală deoarece denumirea American Bud, utilizată ca marcă înregistrată, constituie o formă modificată de denumire protejată în sensul acestei dispoziții. Într-adevăr, această marcă prezintă diferențe semnificative în raport cu denumirea protejată Bud – în special în forma utilizată ca etichetă pentru sticlă – și este percepută de consumator drept o marcă autonomă.

124. În această privință, Ammersin susține că articolul 307 al doilea paragraf din Tratatul CE clarifică dispoziția de la articolul 10 din Tratatul CE, care prevede obligația generală pentru statele membre de a adopta un comportament favorabil Comunității. Rezultă în special din jurisprudența privind acest ultim articol că, aplicând dreptul național, instanța națională care trebuie să o interpreteze este obligată să facă acest lucru pe cât posibil ținând seama de textul și finalitatea dispozițiilor de drept comunitar de rang superior pentru a obține rezultatele prevăzute de tratat și pentru a se conforma în acest fel Regulamentului nr. 2081/92 și articolului 28 din Tratatul CE.

125. Guvernul austriac susține că Republica Austria și Republica Cehă au aderat la opinia dominantă conform căreia statele sunt obligate prin tratatele încheiate de către statele cărora le succed. Principiul continuității în situații precum cea din acțiunea principală este exprimat la articolul 34 alineatul (1) din Convenția de la Viena privind succesiunea statelor în domeniul tratatelor. Pe de altă parte, acest principiu este conform cu dreptul internațional cutumiar. După dizolvarea statului căruia i-a succedat Republica Cehă, validitatea tratatelor bilaterale în cauză nu a fost în niciun fel afectată de aplicarea acestora la raporturile bilaterale dintre Republica Austria și Republica Cehă.

126. Prin urmare, conform guvernului menționat anterior, comunicarea cancelarului federal are doar o valoare pur declarativă.

127. În plus, guvernul austriac amintește că, în conformitate cu articolul 31 alineatul (1) din Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor din 23 mai 1969, „un tratat trebuie să fie interpretat cu bună credință, urmărind sensul care trebuie atribuit în mod obișnuit dispozițiilor tratatului în contextul acestora și ținând seama de obiectul și scopul acestuia”.

128. Conform acestui guvern, ținând seama de sensul care trebuie atribuit dispozițiilor pertinente ale convenției bilaterale în contextul acestora și ținând seama atât de obiectul, cât și de scopul acesteia, aceste dispoziții nu autorizează nicio interpretare conform căreia Bud beneficiază, ca indicație de proveniență geografică simplă sau indirectă, doar de protecția împotriva riscului de inducere în eroare și nu de o protecție absolută. Prin urmare, o asemenea interpretare este exclusă de la început.

129. Conform guvernului german, convenția bilaterală conține drepturi și obligații asumate de către Republica Austria înainte de aderarea acesteia la Uniunea Europeană. În conformitate cu articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE, o asemenea convenție nu este afectată de

dreptul comunitar și, prin urmare, aplicarea acesteia beneficiază de prioritate în raport cu acesta.

130. Faptul că țara terță care a încheiat convenția bilaterală, și anume Republica Socialistă Cehoslovacia, nu mai există, nu poate pune la îndoială această interpretare. Republica Austria – asemenea Republicii Federale Germania și, după cunoștințele guvernului german, ale altor state membre – a recunoscut continuitatea celor mai multe tratate internaționale și, astfel, s-a comportat în conformitate cu practicile obișnuite dintre state.
131. O interpretare într-un sens favorabil dreptului comunitar trebuie, conform guvernului menționat anterior, să ia forma unei modificări a convenției bilaterale în urma renegocierilor cu acest scop la nivel bilateral și, în caz de eșec, a denunțării sau a suspendării acestei convenții. Cu toate acestea, în această perioadă, instanțele naționale sunt îndreptățite să protejeze drepturile în cauză chiar dacă sunt contrare dreptului comunitar. Acest guvern susține că instanța de trimitere nu a indicat dacă poate fi denunțată convenția menționată anterior.
132. Guvernul francez susține că rezultă din comunicarea cancelarului federal că tratatele bilaterale în cauză au rămas în vigoare fără întrerupere, între Republica Austria și Republica Cehă, de la 1 ianuarie 1993, dată care este anterioară aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană. Această comunicare nu a decis păstrarea în vigoare a convenției bilaterale începând cu 1997, ci doar a luat act de aceasta și a informat persoanele de drept privat despre aceasta. Prin urmare, aceste tratate sunt în mod clar acte internaționale încheiate anterior aderării Republicii Austria și cărora li se aplică articolul 307 din Tratatul CE.
133. În plus, rezultă din jurisprudența Curții că, în conformitate cu principiile de drept internațional, normele comunitare – în speță articolul 28 din Tratatul CE și dispozițiile pertinente ale Regulamentului nr. 2081/92 – pot să-și piardă efectul din cauza unei convenții internaționale anterioare – în speță convenția bilaterală – în cazul în care aceasta impune statului membru în cauză obligații a căror executare poate fi cerută și de țara terță care este parte la aceasta.
134. Conform guvernului menționat anterior, rezultă din această jurisprudență că aplicabilitatea unei asemenea convenții trebuie să fie verificată de către instanța națională, căreia îi revine, de asemenea, identificarea obligațiilor în cauză pentru a stabili în ce măsură acestea constituie un obstacol pentru articolul 28 din Tratatul CE sau pentru Regulamentul nr. 2081/92.
135. Guvernul francez susține că interpretarea sugerată de instanța de trimitere conduce, în cauza din acțiunea principală, la încălcarea convenției bilaterale și, prin urmare, nu constituie un motiv admisibil în dreptul internațional pentru rezolvarea unei eventuale incompatibilități între convenția menționată anterior și dreptul comunitar, în sensul articolului 307 al doilea paragraf din Tratatul CE, astfel cum este interpretat de Curte.
136. Conform guvernului menționat anterior, din formularea articolului 7 alineatul (1) din convenția bilaterală, care este lipsit de orice ambiguitate, rezultă că este exclus de la început ca această dispoziție să fie interpretată astfel încât denumirea Bud să fie protejată ca indicație geografică simplă și indirectă numai împotriva riscului de inducere în eroare și, prin urmare, să nu beneficieze de o protecție absolută. Prin urmare, o asemenea interpretare nu poate fi luată în considerare în temeiul cerinței unei interpretări conforme cu dreptul comunitar.
137. Comisia susține că articolul 307 din Tratatul CE se aplică convenției bilaterale deoarece aceasta are un efect asupra aplicării tratatului și, în plus, a fost încheiată de Republica Austria

cu o țară terță cu mult înainte de aderarea statului membru menționat anterior la Uniunea Europeană.

138. Cu toate acestea, se pune problema de a ști dacă articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE se aplică, de asemenea, unei convenții atunci când, la fel ca în cauza în acțiunea principală, această convenție a fost menținută în vigoare în avantajul statului care i-a succedat țării terțe inițiale printr-o declarație făcută de autoritățile unui stat membru după aderarea acestuia din urmă la Uniunea Europeană.
139. De asemenea, această problemă ridică întrebarea dacă declarația în cauză este de natură constitutivă.
140. Comisia susține că, în conformitate cu dreptul internațional, comunicarea cancelarului federal are numai un efect declarativ, un tratat rămânând în vigoare în cazul în care comportamentul părților permite stabilirea acordului acestora cu privire la menținerea acestui tratat.
141. Este vorba de o problemă de fapt a cărei apreciere intră sub incidența instanței de trimitere. Comisia susține că niciun element din dosar nu indică faptul că părțile nu au dorit să mențină tratatele bilaterale în cauză.
142. Comisia concluzionează că articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE se aplică în cauza din acțiunea principală și că, prin urmare, tratatul nu afectează nici drepturile, nici obligațiile generate de convenția bilaterală.

Răspunsul Curții

143. Este necesar să se răspundă la această întrebare deoarece rezultă din răspunsul la a doua întrebare că, în cazul în care denumirea Bud nu poate fi considerată ca referindu-se în mod direct sau indirect la proveniența geografică a produselor pe care le desemnează, articolul 28 din Tratatul CE se opune protecției pe care o conferă tratatele bilaterale în cauză denumirii menționate anterior.
144. Rezultă din articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE că drepturile și obligațiile care rezultă dintr-o convenție anterioară datei aderării unui stat membru, între acesta din urmă și o țară terță, nu sunt afectate de dispozițiile tratatului.
145. Această dispoziție are ca obiect precizarea, în conformitate cu principiile dreptului internațional, că aplicarea Tratatului CE nu afectează angajamentul statului membru în cauză de a respecta drepturile țărilor terțe, care rezultă dintr-o convenție anterioară și de a-și respecta obligațiile corespunzătoare (a se vedea, în special, Hotărârea din 4 iulie 2000, Comisia/Portugalia, cauza C-84/98, Rec., p. I-5215, punctul 53).
146. Prin urmare, pentru a stabili dacă o normă comunitară poate fi lipsită de efecte printr-o convenție internațională anterioară, este necesar să se examineze dacă această convenție impune statului membru în cauză obligații a căror executare poate să fie solicitată și de către țara terță care este parte la convenție (a se vedea, în acest sens, în special Hotărârea din 10 martie 1998, T. Port, cauzele conexe C-364/95 și C-365/95, Rec., p. I-1023, punctul 60).
147. În speță, este cunoscut faptul că protecția denumirii Bud este prevăzută de tratatele bilaterale în cauză, care au fost încheiate între Republica Socialistă Cehoslovacia și Republica Austria cu mult înainte de aderarea acesteia din urmă la Uniunea Europeană.

148. De asemenea, rezultă din tratatele bilaterale în cauză, în special din articolul 7 alineatul (1) din convenția bilaterală, că acestea impun Republicii Austria obligații a căror executare putea fi cerută de Republica Socialistă Cehoslovacia.
149. Cu toate acestea, se pune problema de a ști dacă Republica Cehă obține drepturi din tratatele menționate anterior, a căror respectare o poate cere în continuare Republicii Austria.
150. Într-adevăr, este necesar să se amintească faptul că, în urma dezmembrării, la 1 ianuarie 1993, a Republicii Federative Cehe și Slovace, care a înlocuit Republica Socialistă Cehoslovacia, aceasta a încetat să mai existe și că două noi state independente, și anume Republica Cehă și Republica Slovacă, i-au succedat pe teritoriul acesteia.
151. Prin urmare, este necesar să se pună întrebarea dacă, în cadrul unei asemenea succesiuni de state, tratatele bilaterale în cauză încheiate de Republica Socialistă Cehoslovacia au rămas în vigoare în urma dezmembrării Republicii Federative Cehe și Slovace, în special în ceea ce privește drepturile care decurg din acestea în favoarea Republicii Cehe, precum cele în cauza din acțiunea principală, astfel încât aceste drepturi precum și obligațiile corespunzătoare care se impun Republicii Austria au fost menținute după dezmembrarea menționată anterior și, prin urmare, erau în vigoare la data aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană.
152. Este cunoscut faptul că, la data dezmembrării menționate anterior, exista o practică internațională acceptată la scară largă, întemeiată pe un principiu de continuitate a tratatelor. Rezultă din această practică, atâta timp cât unul dintre statele părți la un tratat bilateral nu și-a manifestat dorința de a-l renegocia sau de a-l denunța, că este admis faptul că acesta rămâne, în principiu, în vigoare față de statele care succed statului care s-a dezmembrat.
153. Într-adevăr, se pare că principiul continuității tratatelor astfel înțeles constituie, cel puțin în ceea ce privește cazul specific al unei dezmembrări complete a statelor și fără a aduce atingere posibilității de denunțare sau de renegociere a tratatelor, un principiu de referință care era acceptat la scară largă la data dezmembrării în cauză.
154. În orice caz și fără a fi necesar pentru Curte să se pronunțe cu privire la problema de a ști dacă acest principiu al continuității tratatelor constituia, la data dezmembrării Republicii Federative Cehe și Slovace o normă cutumiară de drept internațional, nu trebuie contestat faptul că aplicarea acestui principiu în practica internațională de drept al tratatelor era, la acea dată, pe deplin conformă cu dreptul internațional.
155. În aceste condiții, este necesar să se verifice dacă Republica Austria și Republica Cehă au înțeles cu adevărat să aplice acest principiu al continuității tratatelor la tratatele bilaterale în cauză și dacă există indicii care stabilesc intențiile acestora în această privință și care se referă la perioada cuprinsă între data dezmembrării menționate anterior și cea a aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană.
156. Astfel cum rezultă în special din rezoluția Consiliului Național Ceh din 17 decembrie 1992 și din articolul 5 din Legea constituțională nr. 4/1993 (a se vedea punctele 25 și 26 din prezenta hotărâre), Republica Cehă a acceptat în mod expres principiul continuității automate a tratatelor.
157. În ceea ce privește poziția Republicii Austria, se pare că acest stat a recomandat în mod tradițional principiul numit „tabula rasa” conform căruia, cu excepția tratatelor cu caracter teritorial sau în prezența unui acord care prevede contrariul, succesiunea unui nou stat la un

stat contractant implică faptul că tratatele încheiate de acesta din urmă devin, în mod automat, caduce.

158. Cu toate acestea se pune întrebarea de a ști dacă, într-o situație de succesiune de state precum cea care rezultă dintr-o dezmembrare completă a fostului stat și în ceea ce privește, în special, tratatele bilaterale în cauză, Republica Austria a înțeles să aplice principiul menționat la punctul anterior.
159. În această privință, astfel cum a subliniat avocatul general la punctele 141 și 142 din concluziile sale, pare să rezulte, atât din jurisprudența instanțelor austriece, cât și din faptul că, în special în ceea ce privește Republica Cehă, Republica Austria a denunțat, dar numai pentru viitor, anumite tratate încheiate cu Republica Socialistă Cehoslovacia, că practica statului membru menționat anterior, inclusiv în cursul perioadei cuprinse între dezmembrarea Republicii Federative Cehe și Slovace și aderarea Republicii Austria la Uniunea Europeană, conținea indicii de natură să stabilească faptul că s-a făcut derogare de la aplicarea principiului „tabula rasa”.
160. Practica austriacă în ceea ce privește statele rezultate din Republica Federativă Cehă și Slovacă pare, într-adevăr, bazată pe abordarea pragmatică conform căreia tratatele bilaterale sunt aplicabile atâta timp cât nu sunt denunțate de către una dintre părți. O asemenea practică duce la rezultate foarte apropiate de cele care rezultă din punerea în aplicare a principiului continuității tratatelor.
161. În această privință, instanței de trimitere îi revine sarcina de a verifica dacă, în orice moment între dezmembrarea Republicii Federative Cehe și Slovace, intervenită la 1 ianuarie 1993 și comunicarea cancelarului federal, care a avut loc în 1997, Republica Austria și-a manifestat intenția de a renegocia sau de a denunța tratatele bilaterale în cauză.
162. Această situație, în cazul în care era verificată, este în mod special importantă deoarece, astfel cum a fost subliniat la punctul 156 din prezenta hotărâre, Republica Cehă și-a exprimat în mod clar, cu ocazia dezmembrării statului căruia i-a succedat, punctul de vedere conform căruia tratatele încheiate cu acest stat au rămas în vigoare. Prin urmare, Republica Cehă și-a rezervat în mod expres dreptul de a invoca împotriva Republicii Austria drepturile care rezultă din tratatele bilaterale în cauză în calitatea sa de stat succesor.
163. Importanța acestei circumstanțe este, pe de altă parte, coroborată cu scopul articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE, care urmărește să permită unui stat membru să respecte drepturile pe care le pot reclama țări terțe în temeiul unei convenții anterioare aderării la Uniunea Europeană a statului menționat anterior în cazuri precum cel în cauză în acțiunea principală (a se vedea punctul 145 din prezenta hotărâre).
164. Instanței de trimitere îi revine sarcina de a verifica dacă, în acțiunea principală, atât Republica Austria, cât și Republica Cehă au dorit cu adevărat să aplice principiul continuității tratatelor pentru tratatele bilaterale în cauză.
165. În ceea ce privește Republica Austria, este necesar să se precizeze că nu poate fi exclus *a priori* faptul că o declarație de intenție în această privință, deși a fost făcută cu o anumită întârziere, și anume nu înainte de 1997, poate, cu toate acestea, să fie luată în considerare pentru a stabili în mod definitiv intenția acestui stat membru de a accepta Republica Cehă ca parte contractantă la tratatele bilaterale în cauză și pentru a considera că, în speță, aplicarea acestora intră sub incidența sferei de aplicare a articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE.

166. Era diferit în cazul în care Republica Austria, într-un moment anterior comunicării cancelarului federal, își exprima în mod clar intenția în sens contrar.
167. În cazul în care, în temeiul verificărilor care trebuie efectuate de instanța de trimitere având în vedere, în special, elementele furnizate de prezenta hotărâre, aceasta a ajuns la concluzia că, la data aderării Republicii Austria la Uniunea Europeană, acest stat membru avea obligații în temeiul tratatelor bilaterale în cauză față de Republica Cehă, rezultă că tratatele menționate anterior puteau fi considerate drept acte încheiate anterior acestei aderări, în sensul articolului 307 primul paragraf din Tratatul CE.
168. Trebuie adăugat că, în conformitate cu al doilea paragraf din această dispoziție, statele membre au obligația de a recurge la toate mijloacele corespunzătoare pentru eliminarea incompatibilităților existente între o convenție încheiată anterior aderării unui stat membru și tratat.
169. Rezultă că instanța de trimitere este obligată să verifice dacă o eventuală incompatibilitate între tratat și convenția bilaterală poate fi evitată dându-i acesteia, pe cât posibil și respectând dreptul internațional, o interpretare conformă cu dreptul comunitar.
170. În cazul în care o modalitate de interpretare conformă cu dreptul comunitar a unei convenții încheiate anterior aderării unui stat membru la Uniunea Europeană se dovedește impracticabilă, i se permite acestui stat, în cadrul articolului 307 din Tratatul CE, să adopte măsurile corespunzătoare, acesta din urmă fiind, cu toate acestea, obligat să elimine incompatibilitățile existente între convenția anterioară și tratat. În cazul în care acest stat are dificultăți care fac modificarea unui acord imposibilă, nu se poate, prin urmare, să se excludă obligația care îi revine de a denunța acest acord (a se vedea Hotărârea Comisia/Portugalia, menționată anterior, punctul 58).
171. În această privință, este necesar să se sublinieze că articolul 16 alineatul (3) din convenția bilaterală dispune că cele două părți contractante o pot denunța prin intermediul unui preaviz de cel puțin un an, redactat în scris și pe cale diplomatică.
172. În cazul în care unul dintre mijloacele menționate la articolul 307 al doilea paragraf din Tratatul CE permite eliminarea eventualelor incompatibilități între o convenție anterioară aderării statului membru în cauză la Uniunea Europeană și tratat, primul paragraf din articolul menționat anterior autorizează acest stat să continue aplicarea unei asemenea convenții în măsura în care conține obligații pentru acesta în temeiul dreptului internațional.
173. În lumina celor menționate anterior, este necesar să se răspundă la întrebările a treia și a patra că articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE trebuie interpretat în sensul că permite unei instanțe dintr-un stat membru, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de către aceasta, în ceea ce privește, în special, elementele furnizate de prezenta hotărâre, să aplice dispoziții ale unor tratate bilaterale, precum cele în cauză în acțiunea principală, încheiate între acest stat și o țară terță, care conferă protecție unei denumiri din această țară terță, chiar dacă aceste dispoziții se dovedesc contrare normelor din tratat, pentru motivul că este vorba de o obligație care rezultă din convențiile încheiate înainte de data aderării la Uniunea Europeană a statului membru în cauză. Până la momentul la care unul dintre mijloacele prevăzute la articolul 307 al doilea paragraf din Tratatul CE va permite eliminarea eventualelor incompatibilități dintre o convenție anterioară aderării și tratatul menționat anterior, primul paragraf al articolului menționat anterior autorizează acest stat să continue aplicarea unei asemenea convenții, în

măsura în care conține obligații pe care statul membru trebuie să le respecte în temeiul dreptului internațional.

Cu privire la cheltuielile de judecată

174. Cheltuielile efectuate de către guvernele austriac, german și francez, precum și de către Comisie, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața instanței naționale, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Handelsgericht Wien, prin ordonanța din 26 februarie 2001, declară:

- 1) Articolul 28 din Tratatul CE și Regulamentul (CEE) nr. 2081/92 al Consiliului din 14 iulie 1992 privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 535/97 al Consiliului din 17 martie 1997, nu se opun aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei indicații de proveniență geografică simple și indirecte din această țară terță o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.**
- 2) Articolul 28 din Tratatul CE se opune aplicării unei dispoziții dintr-un tratat bilateral, încheiat între un stat membru și o țară terță, care conferă unei denumiri care nu se referă nici direct, nici indirect în această țară la proveniența geografică a produsului pe care îl desemnează, o protecție în statul membru importator, care este independentă de orice risc de inducere în eroare și care permite împiedicarea importului unei mărfuri comercializate în mod legal într-un alt stat membru.**
- 3) Articolul 307 primul paragraf din Tratatul CE trebuie interpretat în sensul că permite unei instanțe dintr-un stat membru, sub rezerva verificărilor care trebuie efectuate de către aceasta, în ceea ce privește, în special, elementele furnizate de prezenta hotărâre, să aplice dispoziții ale unor tratate bilaterale, precum cele în cauză în acțiunea principală, încheiate între acest stat și o țară terță, care conferă protecție unei denumiri din această țară terță, chiar dacă aceste dispoziții se dovedesc contrare normelor din Tratatul CE, pentru motivul că este vorba de o obligație care rezultă din convențiile încheiate înainte de data aderării la Uniunea Europeană a statului membru în cauză. Până la momentul la care unul dintre mijloacele menționate la articolul 307 al doilea paragraf din Tratatul CE va permite eliminarea eventualelor incompatibilități dintre o convenție anterioară aderării și tratatul menționat anterior, primul paragraf al articolului menționat anterior autorizează acest stat să continue aplicarea unei asemenea convenții, în măsura în care aceasta conține obligații pe care statul membru trebuie să le respecte în temeiul dreptului internațional.**

Gulmann
La Pergola
Colneric

Cunha Rodrigues
Puissochet

Edward
Schintgen
von Bahr

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 18 noiembrie 2003.

Grefier
R. Grass

Președinte
V. Skouris